

Jurij Senegačnik

GEOGRAFIJA EVROPE IN AZIJE

SAMOSTOJNI DELOVNI ZVEZEK ZA 7. RAZRED

REŠITVE VAJ

NAŠA CELINA EVROPA

Vaja 1

Učenec z rdečo črto označi meji med Evropo in Azijo ter med Evropo in Afriko.

Vaja 2

1 Islandija, 2 Sicilija, 3 Sardinija, 4 Korzika, 5 Britansko otočje, 6 Skandinavski polotok, 7 Iberski polotok, 8 Apeninski polotok, 9 Balkanski polotok

Vaja 3

a) Učenec na zemljevidu Evrope v atlasu poišče London in Orenburg in si ogleda njuno geografsko lego.

b) Učenec na podlagi razpoložljivih podatkov najprej dokonča klimogram za London, nato pa nariše še klimogram Orenburga.

c) oceansko

celinsko

v Londonu

Zato, ker leži London ob morju, ki se pozimi ne ohladi tako kot kopno.

v Londonu

Zato, ker leži London na zahodu Evrope ob oceanu, od koder prihaja vlažen zrak, ki prinaša vlažnost in padavine.

Vaja 4

Država	Jezikovna skupina
Italija	romanska
Avstrija	germanska
Hrvaška	slovanska
Nemčija	germanska
Slovaška	slovanska

Vaja 5

pravoslavni

protestanti

Prevladujoča verstva se od države do države razlikujejo.

JUŽNA EVROPA

Vaja 6

za pico

Vaja 7

a) Atene: 18°C

Zagreb: 21°C

b) v Zagrebu

c) V Atenah je sredozemsko, v Zagrebu pa celinsko podnebje.

Vaja 8

za les (za kurjavo), za vložene plodove, za olivno olje, za oljčne vejice kot okras ipd.

Vaja 9

1, 3 in 5

Vaja 10

Številka	Država	Glavno mesto
1	<i>Portugalska</i>	<i>Lizbona</i>
2	<i>Španija</i>	<i>Madrid</i>
3	<i>Andora</i>	<i>Andorra la Vella</i>
4	<i>Italija</i>	<i>Rim</i>
5	<i>San Marino</i>	<i>San Marino</i>
6	<i>Vatikan</i>	<i>Vatikan</i>
7	<i>Malta</i>	<i>Valetta</i>
8	<i>Hrvaška</i>	<i>Zagreb</i>
9	<i>Bosna in Hercegovina</i>	<i>Sarajevo</i>
10	<i>Črna gora</i>	<i>Podgorica</i>
11	<i>Albanija</i>	<i>Tirana</i>
12	<i>Srbija</i>	<i>Beograd</i>
13	<i>Kosovo</i>	<i>Priština</i>
14	<i>Makedonija</i>	<i>Skopje</i>
15	<i>Grčija</i>	<i>Atene</i>
16	<i>Romunija</i>	<i>Bukarešta</i>
17	<i>Bolgarija</i>	<i>Sofija</i>
18	<i>Ciper</i>	<i>Nikozija</i>

Vaja 11

PIRENEJI
KARPATI

Vaja 12

1 Pireneji, 2 Alpe, 3 Apenini, 4 Balkan, 5 Dinarsko gorstvo, 6 Karpati, 7 Padska nižina, 8 Panonska nižina, 9 Vlaška nižina

Vaja 13

5 jerovica, 9 makija

Vaja 14

Učenec lahko tu napiše zelo različne odgovore v stilu: »Na španski obali, kjer preživljamo dopust, je strašna gneča. Na plaži smo kopalci nagnjeni tako, kot so sardine v konzervi. Takoj za plažo se dvigujejo velikanski hoteli, v katerih bivajo tisoči in tisoči turistov. Zato nekateri pravijo, da je ta del španske obale prava »betonska džungla«.

Vaja 15

romanski jezik – Romuni, Iberski polotok – Baski, Južni Tirolci – nemščina, Bosna in Hercegovina – islam

SREDNJA EVROPA

Vaja 16

1 Panonska nižina, 2 Alpe, 3 sredogorja s kotlinami, 4 Zahodni Karpati, 5 Nemško-Poljsko nižavje

Vaja 17

- a) celinsko
- b) glede temperatur
- c) Zato, ker med Berlinom in najbližjim morjem ni nobene gorske pregrade; Budimpešta pa leži v nižini, ki je obdana z gorskimi verigami in ima zato bolj celinsko podnebje.

Vaja 18

Glavno mesto	Država
Vaduz	Lihtenštajn
Varšava	Poljska
Praga	Češka
Berlin	Nemčija
Bern	Švica
Dunaj	Avstrija
Varšava	Poljska
Bratislava	Slovaška
Budimpešta	Madžarska
Ljubljana	Slovenija

Vaja 19

C, B, A

Vaja 20

A ledeniški jezik
B ledeniški potok
C ledeniška morena

V spodnjem delu ledenika so višje temperature, zato se je tam sneg že stalil.

Vaja 21

TURIZEM
PREDOR
ALPE
MORENA
AVSTRIJA
BANČNIŠTVO
ŠVICA
ŽIVINOREJA

Vaja 22

Schwarzwald	Visoke Tatre
grudasto gorovje	nagubano gorovje
staro gorovje	mlado gorovje

Vaja 23

Porurje
dež
trajnostni
postindustrijska (tudi: informacijska)

ZAHODNA EVROPA

Vaja 24

Glavno mesto	Država
Bruselj	Belgija
Luksemburg	Luksemburg
London	Velika Britanija
Dublin	Irska
Amsterdam	Nizozemska
Pariz	Francija

Vaja 25

a) 1 Ardeni, 2 Centralni masiv, 3 Alpe, 4 Pireneji

b) A Temza, B Ren, C Severno morje, Č Rokavski preliv

Vaja 26

- a) ne
- b) ne
- c) v Parizu
- č) Zime so v Dublinu toplejše zato, ker leži ob oceanu, Pariz pa leži v notranjosti.

Vaja 27

- a) Preprečuje morju, da bi preplavilo polder.
- b) nad gladino
- c) pod gladino
- č) Na dnu polderja so prečrpavali vodo iz nižjih kanalov v višje, nazadnje pa so jo prečrpali v kanal, ki teče v morje.
- d) Zato, ker so to pomembni nizozemski kulturni spomeniki, zelo zanimivi tudi za turiste.

Vaja 28

PLIMOVANJE

Vaja 29

REN
KOLONIJE
BELGIJA
ROTTERDAM
POLDER
LOARA
PLIMOVANJE

Vaja 30

vinogradništvo	cvetličarstvo
Francija	Nizozemska

Vaja 31

- a) Onesnaženost se je zmanjšala.
- b) Preuredili so jih v mestne zelenice.
- c) Širše so.
- č) V njih so postavili nove trgovine.

Vaja 32

Zahodnoevropske države so povečini gosto (v) poseljene. Od industrije živi kvečjemu polovica (četrtnina) prebivalstva. Najgosteje sta poseljeni Belgija in Nizozemska (v). V mestih

(v) živi več kot tri četrtine prebivalstva. Valonci in Francozi sodijo med Romane (v). Edina povsem keltska država je Škotska (Irski), keltski jezik pa še največ uporabljajo v Walesu (v). V Severni Irski prevladujejo muslimani (protestanti), v republiki Irski pa so povečini katoličani (v). Na Irskem (v) živi 4 milijone Ircev, v Angliji (ZDA) pa kar 15 milijonov. Irski je po letu 2000 država priseljavanja (v).

SEVERNA EVROPA

Vaja 33

Številka	Država	Glavno mesto
1	<i>Islandija</i>	<i>Reykjavik</i>
2	<i>Norveška</i>	<i>Oslo</i>
3	<i>Švedska</i>	<i>Stockholm</i>
4	<i>Danska</i>	<i>København</i>
5	<i>Finska</i>	<i>Helsinki</i>
6	<i>Estonija</i>	<i>Talin</i>
7	<i>Latvija</i>	<i>Riga</i>
8	<i>Litva</i>	<i>Vilna (Vilnius)</i>

Vaja 34

SKANDINAVIJA

Vaja 35

- a) Učenec na karto vriše severni tečajnik.
- b) 1 Skandinavsko gorovje, 2 Finska plošča, 3 Ruska plošča, 4 Baltsko morje, 5 Botnijski zaliv

Vaja 36

1, 3 in 4.

Vaja 37

- a) Največ padavin ima kraj C, ker leži ob oceanu pod gorami. Ker pihajo zahodni vetrovi, vlažne zračne mase udarijo ob gorovje in tu nastane veliko padavin.
- b) Najvišje zimske temperature so v kraju C, ki leži ob obali, ki jo tudi pozimi obliva topli Zalivski tok.
- c) Najvišje poletne temperature so v kraju A, ki ima bolj celinsko podnebje, obenem pa ne leži tako visoko kot kraj B.

Vaja 38

- a) Kraja ležita na podobni geografski širini

- b) Več padavin je v Stavangerju, ki leži med oceanom in gorsko pregrado, kjer se izcedijo padavine.
 c) Stavanger ima oceansko, Talin pa prehodno celinsko podnebje.

Vaja 39

pribaltski jezik – Latvija
 ugrofinski jezik – Estonija
 germanski jezik – Švedska

Vaja 40

POL
 SMREKA
 BOTNIJSKI ZALIV
 RIBOLOV
 BALTSKOMORJE
 LEDENIKI
 NAFTA
 SAVNA
 RUSKAPLOŠČA
 ŠVEDSKA
 ISLANDIJA
 SEVER
 ŽELEZO
 VULKAN
 LATVIJA
 GEJZIR

Vaja 41

- a) dejavnost: *poljedelstvo (kmetijstvo)*
 ime države: *Danska*
- b) dejavnost: *ribolov*
 imeni dveh držav: *Norveška, Danska*
- c) dejavnost: *gozdarstvo*
 imeni dveh držav: *Finska, Švedska*
- č) dejavnost: *(avtomobilska) industrija*
 ime države: *Švedska*

VZHODNA EVROPA IN RUSIJA

Vaja 42

Številka	Država	Glavno mesto
1	<i>Rusija</i>	<i>Moskva</i>
2	<i>Belorusija</i>	<i>Minsk</i>
3	<i>Ukrajina</i>	<i>Kijev</i>
4	<i>Moldavija</i>	<i>Kišinjev</i>

Vaja 43

- a) V obeh krajih pade malo padavin zato, ker ležita globoko v celinski notranjosti Azije.

- b) Več padavin pade v Irkutsku.
- c) Irkutsk -22°C , Jakutsk -40°C
- č) pozimi
- d) Jakutsk

Vaja 44

- a) 1 tundrsko rastlinstvo, 2 tajga, 3 listnati gozd, 4 gozdna stepa, 5 stepa, 6 polpuščavsko rastlinstvo
- b) v stepi in gozdni stepi
- c) v pasu stepe
- č) černozejom

Vaja 45

- a) 1 Vzhodnoevropsko nižavje, 2 Ural
- b) A Dneper, B Volga, C Ural, Č Kaspijsko jezero, D Črno morje

Vaja 46

UKRAJINA
 TUNDRA
 MOSKVA
 JEKJARSTVO
 BREZA
 STEPA
 MOLDAVIJA
 VOLGA
 PŠENICA
 KUČMA
 URAL

Vaja 47

Azijski del Rusije ima manj (v) ugodne razmere za kmetijstvo kot evropski. Najpomembnejša kulturna rastlina v ruskih in ukrajinskih stepah (v) je pšenica (v). Krompir in ječmen uspevata predvsem v nekoliko toplejšem (hladnejšem) podnebj. Večina ruskih naravnih virov leži v evropskem (azijskem) delu države. Ukrajina (Rusija) ima največje znane zaloge zemeljskega plina na svetu. Nafto in plin črpajo povečini na azijskih (v) nahajališčih, potem pa ju po naftovodih (v) in daljnovodih (plinovodih) pošiljajo proti drugim državam. Ekološka katastrofa svetovnih razsežnosti se je zgodila v kraju Černobil (v) v Belorusiji (Ukrajini).

AZIJA

Vaja 48

- a) V Jakutsku je tako malo padavin zato, ker leži sredi velikanske celinske notranjosti Azije.

b) Prvi razlog je geografska širina. Urumči leži veliko bolj proti severu. Drugi razlog je celinska lega. V Urumčiju se ne čuti vplivov morja tako kot v Singapurju.

c) V Kalkuti je decembra tako malo padavin zato, ker je takrat čas suhega zimskega monsuna. Nasprotno pa je avgusta čas poletnega monsuna z deževji.

č) Poletne temperature so v Rijadu višje, zimske pa nižje kot v Singapurju zato, ker leži Singapur ob toplem tropskem morju, Rijad pa v celinski notranjosti.

Vaja 49

velika rodnost – demografska eksplozija

Indija – hinduizem

Tajvan – mali azijski tigri

nafta – Perzijski zaliv

islam – prepoved uživanja svinjine

Vaja 50

a) 1 Korejski polotok, 2 Tajvan, 3 Himalaja, 4 Tibet, 5 Veliko kitajsko nižavje, 6 Gobi

b) A Huang He, B Jangce (Chang Jiang)

Vaja 51

JAK
MONSUNSKAAZIJA
RIBE
TERASE
NOMADIZEM

Vaja 52

popotresni rušilni val – cunami

tropski vihar – tajfun

ognjenik – Fuji-san

***Vaja 53**

a) Huang He, Jangce (Chang Jiang)

b) Nastalo je zaradi ravnega površja in plodnih naplavin, ki so jih prinesle reke.

c) zaradi preprečevanja poplav

č) Ti nasipi so danes višji zato, ker so reke stalno prinašale nove naplavine in tako dvigovale rečno strugo.

Vaja 54

a) 1 Dekanski polotok, 2 Indokitajski polotok, 3 Indonezijsko otočje, 4 Filipini, 5 Šrilanka, 6 Himalaja, 7 Gangeško nižavje, 8 Thar

b) A Ind, B Ganges

Vaja 55

a) DA

b) NE

Poletno deževje se najprej začne na jugu Indijske podceline, potem pa se počasi pomika proti severu.

c) DA

Vaja 56

Velika večina Indijcev je hindujske vere. Drugo najbolj zastopano verstvo je islam. Velik del indijskega prebivalstva, še posebej na podeželju, je še vedno razdeljen na kaste. Eden večjih problemov je še vedno demografska eksplozija, čeprav se tudi v Indiji naravni prirast zmanjšuje. Največji del prebivalcev se še vedno preživlja s kmetijstvom. Najhitreje se razvijajo nekateri zahodni in južni deli Indije. Podobno kot že pred leti na Kitajsko, se je v zadnjih nekaj letih tudi v Indijo začela seliti industrija iz razvitih držav

Vaja 57

5 makija, 11 tajga, 13 Zalivski tok, 14 severni tečajnik

Vaja 58

a) 1 Arabski polotok, 2 Mala Azija, 3 Kavkaz, 4 Mezopotamija

b) A Evfrat, B Tigris, C Amu Darja, Č Sir Darja, D Kaspijsko jezero, E Aralsko jezero, F Perzijski zaliv

Vaja 59

1, 3, 6 in 7